

Aderlaatman P00541

De prent is het werk van de drukker Hans Kohl uit Regensburg, Duitsland, gedrukt in 1555. Een ander identiek exemplaar van de prent is te vinden in de Universiteitsbibliotheek van Frankfurt am Main. Centraal staat een mannelijk figuur die uitbeeldt op welke plek van het lichaam er moet worden adergelaten. Het hart wordt bijvoorbeeld gezuiverd via de oksel, de longen via de arm. De tekst eromheen licht toe waarom en ook wanneer precies een aderlating nodig is. Aderlaten was in de middeleeuwen en vroegmoderne tijd een populaire remedie tegen allerlei ziekten, en werd al sinds de oudheid gepraktiseerd. In dit geval was aderlaten een remedie tegen de pest (deel van de titel kan vertaald worden als: "aderlaten in tijden van pest"). Men dacht dat de pest een soort vieze lucht was die via de huid het bloed binnendrong. Door het overvloedig bloed weg te laten vloeien, geloofde men dat het lichaam gezuiverd, en dus genezen werd. Zo zouden de vier humoren van het lichaam (bloed, gele gal, zwarte gal, en slijm) weer in balans komen, wat weer tot een goede gezondheid zou leiden. Aderlaten werd vaak ook ingezet als routinebehandeling, uit voorzorg. Vanaf de middeleeuwen waren barbiers en vroedvrouwen hoofdzakelijk degenen die de aderlating uitvoerden. De praktijk werd nog tot diep in de negentiende eeuw toegepast.

Literatuur:

Rebecca Totaro, 'Plague Remedies: Thomas Moulton: Plague Remedy (1531)', in *The Plague in Print*, onder redactie van Rebecca Totaro (Pittsburgh: Duquesne University Press, 2010).

Bettina Bildhauer, 'Medieval European conceptions of blood: truth and human integrity', *The Journal of the Royal Anthropological Institute* 19, nr. 1 (2013): 57-76.

Mary Katherine Keblinger Hague, *The time of bloodletting* (ProQuest Dissertations Publishing, 2005).

Identiek exemplaar Frankfurt:

[https://kallimachos.de/fachtexte/index.php/Bericht_auff_dis_neben_gestellt_bilde_von_weg_en_des_Aderlassens_\(1555\)](https://kallimachos.de/fachtexte/index.php/Bericht_auff_dis_neben_gestellt_bilde_von_weg_en_des_Aderlassens_(1555))

<https://sammlungen.ub.uni-frankfurt.de/freytag/urn/urn:nbn:de:hebis:30:2-40559>